

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گونه‌های سینمایی

مؤلف:

علی افصحی

مؤسسه کتاب همراه

افصحی، علی.

گونه‌های سینمایی / مؤلف: علی افصحی. تهران:

مؤسسه کتاب همراه، ۱۳۸۳.

۱۶۰ ص. ۱۹×۸/۵ س.م. (مؤسسه کتاب همراه: ۱۵۹، هنر: ۵)

ISBN: 964-6982-49-2

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا

۱. فیلم - انواع. الف. عنوان.

۷۹۱/۴۳۶ PN ۱۹۹۵ / الف ۶۷ گ ۹

۲۵۳۵۰-۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

شماره کتاب: ۱۵۹

فهرست

مؤسسه کتاب همراه

گونه‌های سینمایی

مؤلف: علی افصحی

ناشر: مؤسسه کتاب همراه

چاپ اول: پاییز ۱۳۸۳؛ ۵۰۰۰ نسخه

لبنوگرافی: آبان

چاپ و صحافی: چاپ گهر

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان آزادی،

کوچه قائم مقام، شماره ۴۱، طبقه دوم

تلفن: ۶۹۲۳۲۵۲-۶۹۰۱۲۹۶-۶۹۲۳۲۵۲ نمابر: ۶۹۲۳۲۵۲

شابک: ۹۶۴-۶۹۸۲-۴۹-۲ ISBN: 964-6982-49-2

« فهرست »

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۷	۱- گونهٔ اکشن
۹	- آغاز اکشن
۹	- جیمز باند مأمور ۰۰۷
۱۱	- نگاهی به فیلمهای باندی مهم
۱۴	- اکشن کاران مرفق
۲۰	۲- گونهٔ حادثه‌ای
۲۴	۳- گونهٔ حماسی / تاریخی
۳۰	- فیلمهای حماسی در دوران صامت
۳۲	- فیلمهای حماسی / سلطنتی
۳۶	- فیلمهای حماسی برآمده از ادبیات
۳۹	۴- گونهٔ زندگینامه‌ای
۴۵	۵- گونهٔ کمدی
۴۷	- کمدیهای کلاسی
۴۷	- کمدیهای دد پن
۴۷	- کمدی اسکروبال
۴۹	- کمدی سیاه یا تاریک
۵۰	- کمدیهای انتقادی یا پارودی
۵۱	- کمدیهای معروف سینما
۶۴	۶- گونهٔ رؤیایی
۶۶	- فیلمهای رؤیایی اولیه
۶۸	- رؤیای سازان برجسته
۷۱	- فیلمهای رؤیایی کمیک استریپ

- ۷۲ - فیلمهای رؤیایی مدرن
- ۷۴ - مهمترین فیلمهای رؤیایی دوران اولیه
- ۷۴ - مهمترین فیلمهای رؤیایی مدرن
- ۷۵ - ۷- گونه علمی - تخیلی
- ۷۷ - فیلمهای برجسته علمی تخیلی
- ۸۸ - ۸- گونه وحشت
- ۹۰ - فیلمهای وحشت اولیه
- ۹۸ - ۹- گونه وسترن
- ۹۹ - ریشه‌های وسترن
- ۱۰۰ - وسترنهای دوران عیاست
- ۱۰۷ - ۱۰- گونه موزیکال
- ۱۱۹ - ۱۱- گونه جنایی / گانگستری
- ۱۲۸ - گانگستری مدرن
- ۱۳۱ - ۱۲- گونه معمایی - پلیسی
- ۱۴۲ - ۱۳- گونه فیلم سیاه
- ۱۴۴ - ویراگیها و قواعد فیلم سیاه
- ۱۴۵ - نخستین فیلمهای سیاه
- ۱۴۶ - فیلمهای سیاه مستندگونه
- ۱۴۸ - فیلمهای سیاه زندان
- ۱۴۹ - فیلمهای سیاه زنان تهدید شده
- ۱۵۰ - فیلمهای سیاه مدرن
- ۱۵۱ - فیلمهای سیاه تکنیکی
- ۱۵۲ - ۱۴- فیلمهای غیرگونه‌ای
- ۱۵۲ - انیمیشن
- ۱۵۶ - کلاسیک
- ۱۵۸ - سه بعدی

مقدمه

معیارهای گوناگونی در طبقه‌بندی فیلمها به ژانرها یا گونه‌های مختلف دخالت دارند. الگوهای ثابت، و قابل تشخیص، تکنیکهای سینمایی و قراردادهای از پیش تعیین شده، مهم‌ترین مشخصه گونه‌های سینمایی است.

وجوه تشابه در صحنه‌پردازیها، محتوا، خطوط داستان، بن مایه، طرح قصه، موقعیتها، ساختارها و نشانه‌های تکرار شونده از ویژگیهای اصلی فیلمهای متعلق به یک گونه خاص سینمایی است. (به عنوان مثال شش لول و کلاه کابویی در فیلمهای وسترن).

حتی حضور برخی بازیگران شاخص در یک فیلم سینمایی گاه می‌تواند ملاکی برای قرارگرفتن یک فیلم در گونه خاصی باشد. به هر شکل اگر چه توافق جامع و همه‌پذیری در خصوص تعداد و انواع گونه‌های سینمایی وجود ندارد اما در تعاریف کلاسیک و آکادمیک ارائه شده از گونه‌های سینمایی، به برخی نامهای تقریباً همیشه ثابت برمی‌خوریم که تقریباً هیچ منتقدی در اطلاق نام ژانر (گونه سینمایی) بر آنها تردیدی ندارد.

ژانرهای اصلی سینمایی عبارتند از: اکشن،

حادثه‌ای، زندگینامه‌ای، کمدی، رؤیایی، علمی - تخیلی، وحشت، وسترن، موزیکال، سیاه، معمایی / پلیسی، جنایی / گنگستری، حماسی / تاریخی. بسیاری از این گونه‌های سینمایی تا پایان دوران سینمای صامت شکل گرفته بودند و برخی از آنها البته بعد از ورود صدا به صنعت سینما شکل گرفتند. به عنوان مثال اگرچه گونه‌هایی مثل کمدی، وسترن، حادثه‌ای و وحشت تا قبل از آغاز دوران ناطق ابداع گردیدند اما گونه موزیکال طبعاً بعد از ورود صدا به عرصه هنر هفتم شکل گرفت. همانطور که می‌دانید «خواننده جازه یا بازی «آل جالسون» محصول ۱۹۲۸ شرکت برادران وارنر، اولین فیلم ناطق عالم سینماست. این فیلم هشتاد و نه دقیقه‌ای توسط آلن کراسلند کارگردانی شد. گونه‌ای مثل علمی - تخیلی هم از دهه پنجاه وارد سینما شد و به زودی مبدل به یکی از پر طرفدارترین گونه‌های سینمایی گردید. به هر شکل مشکلی که در سینمای گونه‌ای وجود دارد استفاده افراطی و کلیشه‌ای از قواعد یک گونه است؛ موضوعی که گاه در حد افراطی آن به یک معضل مهم بدل می‌گردد.

در این کتاب با مهم‌ترین گونه‌های سینمایی که تقریباً مورد توافق همه منتقدان و کارشناسان سینما قرار دارند آشنا می‌شویم.